

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se, med kopia till
s.sl@regeringskansliet.se
Diarienummer S2024/02135

Svar på remiss från Socialdepartementet – Promemoria: Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel

Region Dalarna har givits möjlighet att lämna synpunkter på remiss.

Inledning

Region Dalarna har tagit del av promemorian Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel och lämnar härmed följande remissvar. Region Dalarna avstyrker förslaget i dess nuvarande form, då det innebär betydande negativa konsekvenser för våra invånare, särskilt de med kroniska sjukdomar och låg ekonomisk bärkraft. Förslaget riskerar att förvärra den ekonomiska och sociala ojämlikheten i hälso- och sjukvården, särskilt i en region som Dalarna, där vi redan ser socioekonomiska utmaningar och stora vårdbehov

Sammanfattning av förslaget och dess konsekvenser

Promemorian föreslår att kostnadstaket för högkostnadsskyddet höjs från 2 900 kronor till 3 800 kronor, baserat på 2025 års prisbasbelopp. Därtill justeras högkostnadstrappan så att patientens andel i det första trappsteget ökar från 50 % till 75 %. Syftet anges vara att säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering av läkemedelskostnaderna.

Förslaget innebär att patienter med stora läkemedelsbehov kan behöva betala upp till 900 kronor mer per år. Samtliga patienter förväntas tillsammans stå för en ökning av egenavgifterna motsvarande 540 miljoner kronor 2025 och 2,7 miljarder kronor årligen från och med 2027. Detta innebär en betydande förskjutning av kostnadsansvaret från staten till patienterna.

Generella synpunkter

1. Ekonomisk belastning för våra invånare

Region Dalarna har en åldrande befolkning och en högre andel invånare med kroniska sjukdomar än riksgenomsnittet. Många av dessa invånare

lever på begränsade ekonomiska resurser, och förslaget riskerar att innebära en alltför stor ekonomisk börda för dem. För många hushåll i Dalarna kan höjningen av kostnadstaket leda till att man avstår från nödvändiga läkemedel, vilket kan förvärra hälsotillståndet och skapa ökade vårdbehov.

2. Ojämlig vård och negativa folkhälsoeffekter

Det föreslagna högkostnadsskyddet riskerar att förstärka ojämlikheten i vården. I Dalarna, där andelen låginkomsttagare och personer med höga vårdbehov är hög, kommer många invånare att påverkas negativt. För de mest utsatta grupperna – exempelvis äldre och kroniskt sjuka – innebär förslaget att tillgången till nödvändig medicin kan försämrast. Detta är inte förenligt med det nationella målet om en jämlik vård.

3. Bristande hänsyn till regionala skillnader

Promemorian saknar en analys av hur förslaget påverkar olika regioner med varierande demografiska och ekonomiska förutsättningar. I Dalarna är befolkningens vårdbehov särskilt höga, och våra invånare har inte samma ekonomiska förutsättningar som i mer välbärgade regioner. Ett förslag av denna omfattning bör beakta hur det påverkar olika regioner och ta hänsyn till lokala förutsättningar.

4. Långsiktiga effekter på vård och ekonomi

Förslaget kan leda till negativa långsiktiga effekter på såväl folkhälsa som samhällsekonomi. När patienter avstår från läkemedel kan det resultera i fler vårdkontakter, högre vårdtyngd och ökade kostnader för både regioner och kommuner. Detta är särskilt oroande i ljuset av den redan ansträngda ekonomiska situationen i hälso- och sjukvården.

Avslutande synpunkter

Region Dalarna delar ambitionen att säkerställa en hållbar finansiering av läkemedelskostnader. Vi anser dock att förslaget i dess nuvarande form riskerar att förvärra den ojämlikhet och ekonomiska utsatthet som redan finns i vår region. Förslaget saknar en tillräcklig konsekvensanalys av hur det påverkar socioekonomiskt svaga grupper och regioner med hög vårdtyngd.

2025-02-04

§11 Remiss från Socialdepartementet gällande Promemoria Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel.

Diarienummer HSN2024/11192

Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskotts beslut

1. Svar på remiss gällande förslag på uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Region Dalarna har tagit del av Socialdepartementets promemoria "Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel" och avstyrker förslaget i dess nuvarande form. Förslaget om att höja kostnadstaket och justera högkostnadstrappan riskerar att få betydande negativa konsekvenser för invånare i regionen, särskilt för äldre, kroniskt sjuka och hushåll med begränsade ekonomiska resurser. Detta kan förvärra ojämlikheten i vården, leda till negativa folkhälsoeffekter och öka de långsiktiga vårdkostnaderna.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2025-01-21
2. Svar på remiss gällande förslag på uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel 2025-01-21
3. PM – Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel. Socialdepartementet S2024/02135.

Förslag till beslut under sammanträdet

Sebastian Karlberg (S) yrkar bifall till utsänt förslag.

Skickas till

Socialdepartementet